

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Faló” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 462—09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Műfolyóirat díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Béke és gas-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 25. szám.

Vasárnap, június 19.

Rendelet a földhözjutottak megsegítéséről.

A kormány 3200/M. E. számú rendelete a földhöz-
jutottak részére nyújtott kedvezményekről, valamint a
megváltott földek ellenértékének kifizetéséről a Budapesti
Közlöny (hivatalos lap) június hó 12-iki számában je-
lent meg. A rendelet intézkedéseit az alábbiakban ismer-
tetjük:

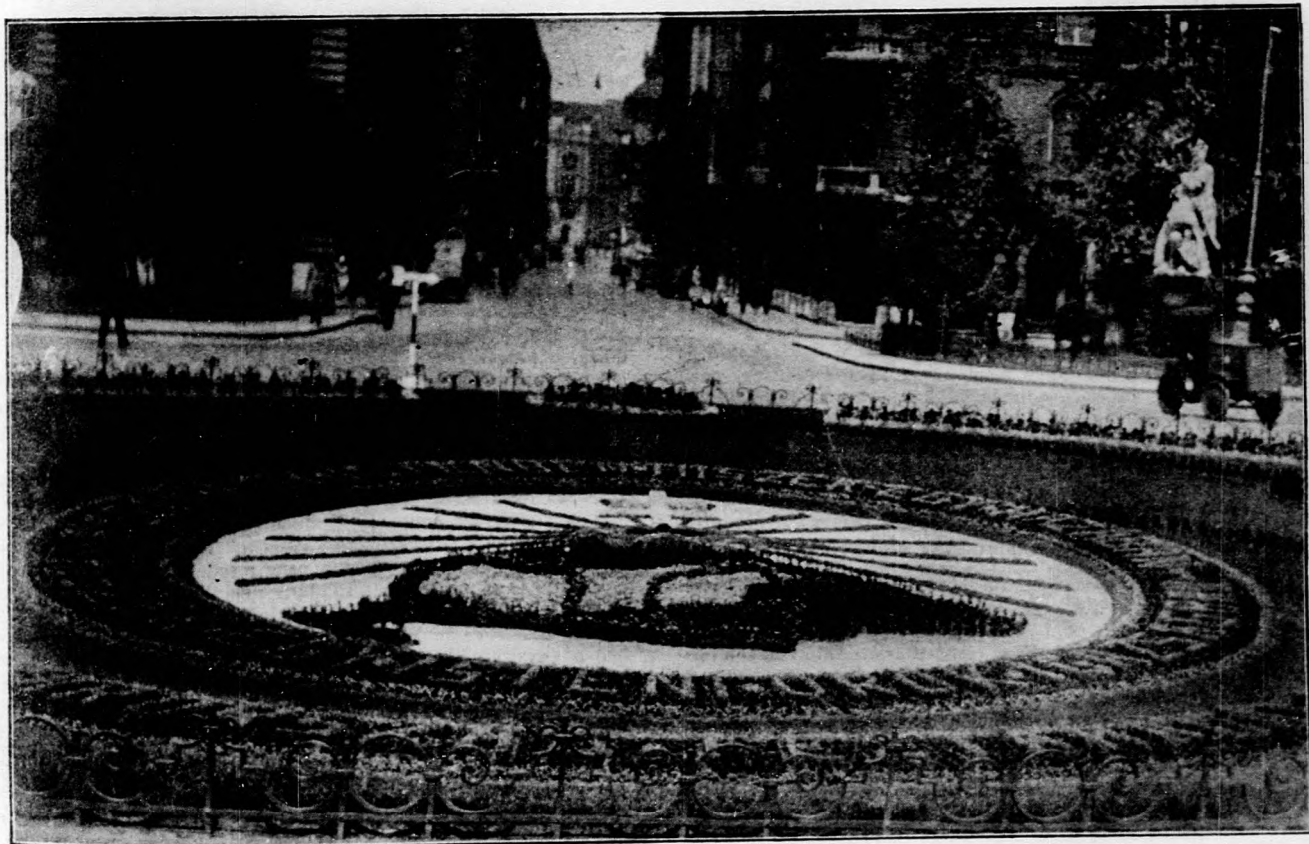
Használati díj törlesztés helyett.

A földreform során földhözjutottak az évi törlesztőrészle-
tek fizetésének szüneteltetése mellett 1932. évi január hó else-
jétől az 1934. év végéig használati díjat fizetnek. A használati
díj évi összege az 1931. évi december hó 31-iki állapot szerint
kimutatott kataszteri tiszta jövedelem összegének minden koro-
nája után 1 pengő 20 fillér. A használati díj összege azonban

legfeljebb kataszteri holdanként 4 pengőnél kevesebb és 12 pen-
gőnél több, az egyéb művelési ághoz tartozó inagatlanoknál pe-
dig 8 pengőnél kevesebb és 24 pengőnél több nem lehet. Ha a
kataszteri tiszta jövedelem helyesbítése iránt 1931. évi decem-
ber hó 31-ike előtt megindított eljárást csak 1931. évi december
hó 31-ike után fejezik be, a helyesbítési eljárás befejezése után
esedékessé váló használati díjat az újonnan megállapított ka-
taszteri tiszta jövedelem után kell fizetni.

Hadiárva, hadiözvegy és hadirokkant 25 százalékkal kisebb
használati díjat fizet, tekintet nélkül arra, hogy vagyonválság,
vagy megváltott földről van szó.

A használati díjat két egyenlő félévi részletben és pedig
mindenkor április hó elsején, illetőleg október hó elsejéig kell
fizetni. A határidők elmulasztása esetében az elmulasztott rész-

Trianoi és Nagymagyarország térképe, körülötte a „Magyar Hiszekegy” — virágokból.

A budapesti Szabadság-téren, az elszakított országrészek szobrai és az Országzászlótartó mellett, készítette el ezt a gyönyörű
virágágyat a főváros kertészete. Nagyon dicséretes volna, ha közsegeink a hősök emlékműve előtt hasonló virágágyakat lé-
tesítenének.

letek után a befizetés hónapjának végéig évi 6 százalékos késedelmi kamatot kell számítani. A földhözjutott a használati díjon felül az ingatlan terhelő adókat is köteles évenként pontosan fizetni.

A földhözjutott a törlesztőrészeket az 1935. évtől kezdődően 19 éven át köteles az eredeti törlesztő terv szerint fizetni. A használati díj fizetésének tartama alatt rendkívüli töketörlesztést csak az a földhözjutott teljesíthet, aki az 1931. év végéig járó törlesztőrészeket és hasznabértartozásokat, továbbá a használati díjat és az ingatlan terhelő adótartozást teljesen kifizette.

A községi eljáráság köteles június hó végéig minden egyes földhözjutottat e rendelet kedvezményeiről értesíteni. Az értesítést a földhözjutott aláírni köteles.

Ha a földhözjutott a használati díj helyett továbbra is a törlesztőrészeket kívánja fizetni, ebbeli szándékát legkésőbb 1932. évi július hó 15-ig a községi eljáráságnál bejelenteni köteles. A földhözjutott egyébként a használati díj fizetéséről bármelyik évtől kezdve lemondhat, ha ebbeli szándékát legkésőbb július hó végéig a községi eljáráságnak bejelenti. Az a földhözjutott azonban, aki a használati díj fizetésének kedvezményét most nem veszi igénybe, vagy a törlesztőrészeket fizetésére tért vissza, a használati díj fizetésének kedvezményét később nem veheti igénybe.

Kedvezmények a törlesztőrészek fizetőinek.

Az a földhözjutott, aki a használati díj fizetésének kedvezményét igénybe nem veszi, hanem továbbra is a törlesztőrészeket kívánja fizetni, a következő kedvezményekben részesül:

1. az 1932. évi törlesztőrészlet egyharmadrészének fizetése alól mentesül;

2. ha az 1933. évtől kezdődően valamely évben elemi kár címén adóelengedésben részesült, a földadó minden törölt harmada után az illető évi törlesztőrészletből 20—20 százalék engedményben, — ha pedig elemi kár címén adóelengedésben nem részesült ugyan, de önhibáján kívül beigazoltan nem volt szem veteményekkel bevetett kataszteri holdaként 2, illetőleg 3 mázsa termése, az illető évi törlesztőrészletből 40, illetőleg 20 százalék engedményben részesül, feltéve, hogy az ekkép csökkentett törlesztőrészletet legkésőbb október hó 15-ig kamatmentesen befizeti. Ha az elemi kár illetőleg a kedvezőtlen természetű juttatott ingatlanok csak egy részét sújtotta, az engedmény a törlesztőrészlet aránylagos része után jár;

3. a megváltási ár, illetőleg ellenérték legmagasabb összege 1932. évi január hó elsejétől számítandó hatállyal a földhözjutottal szemben holdanként 1200 pengő;

4. a hadiárvak, hadiözvegyek és hadiöklantak 1932. évi január hó elsejétől számítandó hatállyal a megváltott földek után is 25 százalékkal mérsékelt megváltási árat fizetnek;

5. ha a törlesztőrészlet évi összege 200 pengőt meg nem halad és azt legkésőbb augusztus hó 15-ig egy összegben befizetik, az első és második negyedévi részeket után késedelmi kamot nem számítható;

6. ha a törlesztőrészlet évi összege 200 pengőt meghalad és az első és második negyedévi részeket az 1932. évben legkésőbb június hó végéig, ezután pedig legkésőbb május hó 15-ig, a harmadik és negyedik negyedévi részeket pedig legkésőbb október hó 15-ig befizetik, az első és harmadik negyedévi részeket késedelmes befizetése miatt késedelmi kamot szintén nem számítható.

Az 1929., 1930. és 1931. évi törlesztőrészeket egyharmadának elengedése.

Minden mezőgazdasági földhözjutottnak, akár törlesztőrészeket, akár pedig ezeknek színeteltetésével átmenetileg használati díjat fizet, az 1929., 1930. és 1931. évekre járó törlesztőrészeket egyharmad része elengedtetik. Annál a földhözjutottnál, akinek az 1930. évi törlesztőrészlet egyharmad részét már elengedték, már csak az 1929. és 1931. évi törlesztőrészeket egyharmad része engedhető el. A földhözjutottak tartozásából a fenti engedményt le kell írni. Amennyiben a törlések keresztülvezetése után olyan földhözjutott javára, aki továbbra is a törlesztőrészeket fizeti, tulfizetés mutatkozik, a tulfizetést az 1932., esetleg következő évi törlesztőrészletbe be kell tudni. Aki tehát az 1931. év végéig esedékessé vált összes törlesztőrészeket megfizette, annak ezzel az 1932. évre járó törlesztőrészlete is ki van egyenlítve. Ha azonban olyan földhözjutott javára mutatkozik tulfizetés, aki az 1932. évtől kezdődő

leg törlesztőrészeket helyett átmenetileg használati díjat fizet, a tulfizetést rendkívüli töketörlesztés címén kell elszámolni és csak az így el nem számolható maradékösszeget szabad az illetőnek a folyó évi használati díj tartozásába betudni. A leszámlolás szerint az 1931. év végén mutatkozó hátralékát az a földhözjutott, aki ezután is a törlesztőrészeket fizeti, az 1932. évtől kezdve tíz egyenlő évi részletben és pedig mindenkor legkésőbb október hó 1-ig, — az a földhözjutott ellenben, aki a törlesztőrészeket helyett átmenetileg használati díjat fizet, ugyancsak az 1932. évtől kezdve 20 félévi részletben és pedig mindenkor legkésőbb április 1-ig és október 1-ig kamatmentesen fizetheti. A határidők elmulasztása esetében az elmulasztott részeket után április, illetőleg október hó 1-től a befizetés hónapjának végéig évi 6 százalékos kamot jár. Az a földhözjutott, akit ki kell mozdítani, a fenti részletfizetési kedvezményt elveszti. A földhözjutott által teljesített fizetésekből elsősorban a használati díjak és azok járuléka egyenlítettők ki és csak az azok teljes kiegyenlítése után fennmaradó összegek számolandók el a földhözjutott 1929—1931. évi hátralékaira.

Az a földhözjutott, aki a használati díj fizetésének kedvezményét veszi igénybe, az 1932. évi használati díjnak a felét, valamint a netán hátralékos töredékösszeget és az 1929—1931. évi hátraléknak első részletét köteles legkésőbb 1932. évi június hó 30-ig kamatmentesen befizetni. A határidő elmulasztása esetében a késedelmesen befizetett összegek után járó késedelmi kamotokat 1932. évi július hó 1-től kell számítani. A megállapított határidő elmulasztása miatt lefoglalt ingóságok 1932. évi szeptember hó 15-ike előtt el nem árverezhetők. Ha a földhözjutott tartozását 1932. évi szeptember hó 15-ig kiegyenlíti, az 1932. évi szeptember hó 15-ike előtt foganatosított záloglás után adóbehajtási illeték nem számítható fel.

Közép- és mintabirtokok után a használati díj fizetés kedvezményét nem lehet igénybe venni. A fent megállapított kedvezményeket házhelyre nem lehet igénybe venni. A földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolításába bevont, valamint a vagyonváltásföldelkekből szétosztott házhelyek megváltási árat, illetőleg ellenértékét a juttatottak 4 százalékos kamattal és 0,4 százalékos kezelési költséggel 20 év alatt és pedig minden év október hó 1-ig kötelesek törleszteni.

Mi történik nemfizetés esetén?

Ha valamely földhözjutott az évi törlesztőrészletet, illetőleg évi használati díjat, továbbá az 1931. év végén mutatkozó hátralék esedékes részletét október hó 15-ig be nem fizeti, az eljáráság köteles a kimozdítási eljárás megindítása, esetleg fizetési halasztás engedélyezése iránt a pénzügyigazgatásának legkésőbb október 23-ig javaslatot tenni. Nagyobb elemi csapások vagy egyéb méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetében a pénzügyigazgatóság kivételesen, különösen azoknak a földhözjutottnak, akik a jelen rendelet értelmében az előző év végéig fizetendő összegeket megfizették, a hátralék befizetésére halasztást adhat. A közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, ha a juttatott ingatlan elvételét jogerősen kimondotta, a megüresedett ingatlan elsősorban olyan földhözjutottnak, aki hátralékban nincsen, — ha pedig ilyen igénylő nincs, akkor a földbirtokrendezésről szóló jogszabályok értelmében jogosult érdemes és fizetőképessé olyan jelentkezőnek juttatja, aki az ingatlan vételárának legalább 20 százalékát kifizeti — és a hátraléknak a törlesztési terv szerint való törlesztését vállalja. Ha nem jelentkezik megfelelő kérelmező, a megüresedett ingatlan a megváltást szenvedő földbirtokosnak lehet visszaadni, ha a megváltási ár már kifizetett részének visszafizetésére kötelezettséget vállal. Amennyiben a megüresedett ingatlanok újabb juttatása vagy viszont visszaadása nem lehetséges, a pénzügyigazgatóság a megüresedett ingatlanoknak bérbeadás útján leendő ideiglenes hasznosítása iránt köteles intézkedni. Amennyiben a megüresedett ingatlanok újabb juttatása szétszórt fekvésű folytán nehézségbe ütközik, azoknak lehető egyesítés céljából a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a közvetlenül érdekelte földhözjutottak kérelmére a meghallgatás után a földhözjutott lakásától távolabb fekvő területeket az illető lakásához közelebb fekvő megüresedett, azonos értékű területekkel kicserélheti és pedig abban az esetben is, ha az ingatlan tulajdonjogát a földhözjutottat javára már bejegyezték. Ha a megüresedett földrészek területe egy-egy községben egy időben a 100 holdat meghaladja, a gazdasági albizottság a földmívelésügyi miniszternek köteles jelentést tenni; a földmívelésügyi miniszter ilyen esetben a megüresedett földeknek földbir-

topolitikai célokra való felhasználása tárgyában a pénzügyminiszterrel egyetértve határoz.

Azok a földhözjutottak, akiket nemfizetés miatt kimozdítottak, megüresedett ingatlant sem hasznosítják, sem juttatás-képpen öt éven át nem kaphatnak.

Azoknak a megváltást szenvedő földbirtokosoknak részére, akik a kötvényes kielégítési módot választották, a kötvények kamatszolgáltatása és törlesztése, az összes többi megváltást szenvedők részére pedig a megváltási ár 25 százalékának és az ezen 25 százalék után járó kamatoknak a kifizetése az 1934. évi december hó 31-ig felfüggesztetik.

Ha a mezőgazdasági célokra juttatott terület megváltási ára a kataszteri értéket meghaladó összegben volt megállapítva és az 1931. december 31-iki állapot szerint kimutatott kataszteri értéket is meghaladja, a földhözjutott legkésőbb az 1932. évi július hó 31-ig az Országos Földbirtokrendező Biróságnál a vételárnak újabb megállapítását kérheti. Ha azonban a földhözjutottak a teljes megváltási árat már kifizették vagy hiteligylettel rendezték, a megváltási ár újabb megállapításának nincs helye. Ha a földhözjutottak a megváltási árat hiteligylettel csak részben rendezték, újabb ármegállapításnak csupán a még ki nem egyenlített rész tekintetében van helye. Az Országos Földbirtokrendező Biróság ítéletét az 1932. évi október hó 31-ik napjáig hozza meg. Az ítélet meghozataláig a megváltást szenvedő földbirtokosnak az 1931. évi december hó 31-iki állapotnak megfelelő kataszteri érték alapján számított megváltási ár 75%-ánál többet nem szabad kifizetni.

A megváltott földekből földhözjutottak által fizetendő törlesztőrészeknek és rendkívüli törlesztéseknek központi nyilvántartását a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Ala-

Teljesen ingyen!

A jövőbelátás csodája

Az ember, aki nem ismeri a jövőjét, a sötétségben botorkál. Hány férfi él meg nem értve, tanácstalanul, jövőtlenül? Hány nő keresi és nem találja meg szerelmi és házassági terveinek megvalósítási módját? Hány ember kiált fel, amikor egy-egy súlyos esemény éri váratlanul: *Oh, ha tudtam volna!* Vajon nem csodálatos, ha minden elkövetkezendő eseményt előre ismerünk? M. Vilageli szenzációs felfedezése megoldotta a tudományos jövőbelátás problémáját. *Mikor házasodik? Sikerülnek-e tervei? Milyen lesz az anyagi helyzete? Mikor lesz beteg? Jön-e veszedelmes esztendő?* Ha az alábbi szelvényt kitölti és negyven fillér bélyeg melléklésével hozzánk beküldi, ingyen dolgozzuk ki husz évre jövőjét. Semmit sem kell fizetnie: Cim: M. Vilageli munkatársa, Ujpest, Nádor-utca 33. szám.

Név: _____ a legjobban?
Cim: _____ Melyik évben volt komoly beteg?
Születési év: _____ Melyik évben volt a legboldogabb?
Melyik évben állt anyagilag a

kult Szövetkezet maga köteles ellátni. Az e tárgyban az egyes intézetekkel kötött megállapodások hatályon kívül helyeztetnek.

A rendelet, melyet Károlyi Gyula gróf miniszterelnök írt alá, június hó 11-én lépett életbe.

Ha a külföld nem segít, a kormány egyoldalú inlézkedéseket tesz!

Korányi pénzügyminiszter nagyfőrderejű kijelentései a képviselőházban.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter június hó 7-én, kedden a pénzügyi tárca költségvetésénél nagyjelentőségű beszédet mondott a Házban. Beszédéből az alábbi részleteket közöljük:

A miniszter kijelentette, hogy a költségvetést reálisnak tartja ma is, de az csak addig marad reális, amíg a kereteket nem lépjük túl. A költségvetés realitásának egyik feltétele, hogy, aki tud adót fizetni, az fizesse is meg azt, amivel az államnak tartozik. Aki megtagad valamit az államtól, az a nemzettől tagadja meg azt s akik az adó nem fizetése mellett vannak, azok nemcsak államellenes, de hazaellenes dolgot is művelnek.

A költségvetés realitása szempontjából rámutatott a miniszter arra is, hogy míg egyfelől a képviselők bizonyos költségek lefaragását sürgetik, ugyanakkor olyan követelésekkel állanak elő, amelyek mellett a lefaragott költségvetést fenntartani nem lehet. A követelésekhez tartozik bizonyos adónemek csökkentése is. Súlyos háború folyik a gazdasági fronton s tömegével kapja a segélykérő leveleket, amelyekben segíteni igyekszik és emiatt alig marad néha ideje, hogy a tárca problémáival foglalkozzék. Arra a szemrehányásra, hogy a kormány nem csinált semmit, kijelenti a miniszter, hogy az a gépezet dolgozik a legjobban, amelyik nem csikorog és nem is sokat trombitál. A minisztériumok agyon vannak halmozva munkával és csendesesen dolgoznak, de sem a dob, sem a trombitát, sem a sajtót nem veszi igénybe.

A kormány tervszerű munkájához tartozik az is, hogy igyekszik a pengő értékét megőrizni. A múlt év augusztus, szeptember és októberében senki sem merte mondani, hogy a pengő értékállóságát a mai napig meg lehet őrizni, sőt mindenki az ellenkezőjét vallotta. A pengő céltudatos munka nélkül nem állott volna meg, különösen mikor minden oldalról támadták. Az én becsületemhez van kötve az, hogy a nemzet érdekében mindent megtegyek, hogy ezt a pengőt megmentssem.

Külföldi hitelezőink tulnyomó része teljesen megérti ma már helyzetünket, de sajnos, nem lehet mondanunk, hogy általános volna ez a megértés. Egyesek protestálnak, részben azt állítván, hogy az általuk nyújtott kölcsönök különleges természete részükre különleges elbánást tenne megokolttá, részben pedig az ellen protestálnak, hogy a transzfermoratórium-rendeletben, illetőleg az azzal kapcsolatosan tett kormánynyilatkozatban a népszövetségi kölcsönnek feltétlen elsőbbség biztosított. Ezt hitelezőinknek egy része ma is kifogásolja. Ismételtelen kijelenttem és ezuttal ismét leszögezni szándékozom, hogy Magyarország és a magyar honosok az 1924. évi ujjaépítés után teljes jóhiszeműséggel vállalták a külfölddel szemben azokat az adósságokat, amelyeket vállaltak. De a külföldi hitelezőinknek meg kell érteniük, hogy ma már egészen más a helyzet, mint volt akkor, amikor ők az akkori helyzet mérlegelésével a hiteleket nyújtották és mi azokat igénybevéttük. Ma talán háromszor annyit kellene exportálnunk, hogy e kamatokat fizessük. Már pedig ezek a kamatok kétszeresét teszik annak, amit a háború előtt kívántak tőlünk. Ezt egy ország gazdasági élete sem bírhatja hosszabb ideig az összeomlás veszélye nélkül. Összeomlás esetén pedig hitelezőink többé aligha számíthatnak arra, hogy valamikor visszakapják azt, ami őket jogosan megilleti.

Tudjuk jól, hogy külföldi hitelezőinknek is igen nehéz a helyzetük, a mi nehézségeink is nehéz helyzetbe hozzák őket. Ma már nemcsak Magyarország van ebben a helyzetben. Magyarország vezetőférfiai már az elmúlt esztendő második felében világosan látták a most bekövetkezett helyzetet és felfogásukat határozottan közölték a Népszövetség különböző tényezőivel, valamint külföldi összeköttetéseinkkel. Bár nem egy helyen megértésre találtak, általában azonban ezek a közlések nem találkoztak meghallgatással és ahelyett, hogy a válság kezdetén, amikor segíteni lehetett volna, megadatott volna a mód ne-

Az új német kormány.

Balról: Papen alezredes, birodalmi kancellár, mellette Neurath külügyminiszter, volt londoni német követ.

künk és a többi hasonló helyzetben lévő adós országoknak, hogy termelésünket nagyobb arányban és olyan valuták ellenében adhassuk el, amilyen valutákban hitelezőink jogosultak fizetést követelni, az általános irány a termékeinktől való teljes elzárkózás lett. Hitelezőink egy része saját előnyének gondolta azt is, hogy devizakorlátozásaink abszolút szigorítását követelje és vigye keresztül s hogy egyenlő elbánás egyébként teljesen jogos elvénél olyan szigorú keresztülvitelét követelje, amely megakadályozza számos olyan lehetőség kihasználását is, amely az ő érdekeiket is szolgálná.

Itt talán elég utalnom csak arra, amely foglalkoztat. Ez a záloglevéllel való visszafizetés tilalma, ami ebbe a kategóriába tartozik. De nincs módunkban megakadályozni, hogy akik szabadon rendelkeznek devizák fölött, zálogleveleket, kötvényeket, vagy másokat vásárolhassanak. Sőt, ami nagyon gyakori eset, külföldről visszajövő magyarok, Amerikából, sőt más országokból visszajövő magyarok, akik pénzt hoznak haza, nem külföldi valutában hozzák ezt haza, hanem kint zálogleveleket vásárolnak és ezeket hozzák haza. Ebben semmi törvénytelen nincs, ezt nem tudom megakadályozni. Egyébként abban sem látok károsulást, ha valaki külföldön eladta záloglevelét, az nem panaszkodhatik károsodásról, azért, mert valaki más megvette. Emellett nem lehet egy személyként felfogni az egész magyar társadalmat, hogy az az ember, aki megvette a záloglevelet, ugyanaz volna azzal, aki birtokának egyrészt eladni akarja, hogy tehermentesítse magát, vagy könnyítsen helyzetén. Nem lehet azt mondani, hogy itt üzérkedés folyik, hiszen akkor minden értékpapírvásárlás üzérkedés és minden birtokeladás üzérkedés.

Emellett a záloglevéllel való visszafizetés nem érinti a biztonságát a külföldi záloglevéltulajdonosoknak, eltekintve attól, hogy ők maguk adták el ezeket. Nem érintheti ez a biztonságot akkor, amikor ezzel ugyanolyan mennyiségű kölcsön fizettetik vissza. Ellenkezőleg. Tudomásom szerint nem olyan sok ez az eset, de nagyon sokan vannak, akik ebben a kényszerhelyzetben vannak s nem tudnak magukon könnyíteni másképpen, mintha eladják birtokuk egy részét. Most volna itt egy birtokvá-

sárlási lehetősége azoknak a kisgazdáknak, akik képesek a birtokokat megvenni, de az is egészséges lenne, ha nem kisgazda, hanem más vásárol esetleg középirtokot és ha ezzel talpra lehet állítani a régi tulajdonost és ő csak a régi adósság csak egy részével marad adós, ez a hitelezők érdeke is, mert egy jobb adóst kapnak és kevesebb lesz követelésük egész összege.

Jóllehet, közel egy éve előre láttuk és mondtuk, hogy mi fog bekövetkezni, hitelezőink kívánságainak, amíg lehetett, igyekeztünk mindenben eleget tenni, mert az írott szerződés, a jog mellettük szólt. Nagy áldozatokba került szerződési hűségünknek ez a bizonyítása, de most az egész világ tisztán látja már a valóságot, tisztán látja, hogy Európa eme részeinek pénzügyi és gazdasági rekonstrukciója nélkül lehetetlen lesz feltartóztatni Európa gazdasági destrukcióját és lehetetlen lesz a hitelkérdéseket normálisan lebonyolítani. A külföld is tudja, hogy Magyarország egy fél év alatt a kegyetlen kiadás-csökkenésekkel és páratlan közterhek kivetésével igyekezett elérni és fenntartani költségvetésének egyensúlyát. Nagy áldozatokkal megővta egy év óta, a hihetetlen nehézségek ellenére is, pénzének vásárló erejét itt a belföldön, annak ellenére, hogy külföldről ezalatt az idő alatt e tekintetben támogatást nem kapott, sőt külkereskedelmi téren hónap-ról-hónapra a legnagyobb akadályokba ütközött.

Az ilyen erőfeszítést el lehet viselni egy évig is, de az ilyen erőfeszítés a gazdasági erőforrásnak olyan további gyengítésével jár, amely mindjobban megnehezíti későbbben a talpraállítást és jobban aláássa a jövőben az ország fizetési képességét, mert kimeríti az adós nemzetek minden erőtartalékát. Európa érdeke és hitelezőinknek elsődrendű érdeke, hogy azok a nemzetek, amelyek képesek Európa megmentésére, amelyek a történelem előtt felelősek lennének Európa pusztulásáért, ne várják be tetteikkel a tanácskozások végtelen huzódását, ne várják be, míg az adós népek termelőképessége végleg dezorganizálódik, fogyasztóképessége pedig katasztrofálisan csökken.

Várunk s valósággal kinlódunk kilenc hónap óta. Férfiasan állottuk ki a gazdasági és hitelválság minden csapását, amely először éppen minket ért, de, azt hiszem, éppen ezért van jogunk most Európa közvéleményéhez fordulni és kérni, értse meg, hogy a legelszántabb emberi akarat sem küzdhet kimerülés nélkül egy bizonyos ponton túl. Jogunk van hitelezőinkhez is fordulni azzal, hogy ha még sok időt veszítenek, mindent elvesztettek.

A kormány tudatában van annak, hogy Magyarország külföldi adósságainak szolgálata csak annyiban tartható fenn, amennyiben mezőgazdasági feleslegeinket megfelelő áron tudjuk a külföldi piacokon elhelyezni. Tudatában van a kormány annak is, hogy a mezőgazdaság kamatterhe a lehetőségig arányba hozandó a mezőgazdasági termények árával is. Reméli a kormány, hogy a dunamenti államok pénzügyi helyzetének tanulmányozására a Népszövetség és a nagyhatalmak által kiküldött most ülésező bizottság és a lausannei konferencia ezekben a kérdésekben megoldásra vezető eredményre fog jutni, ezért a kormány az adósságterhek kérdésében nem tartaná helyesnek, ha elhamarkodottan ezidőszertől részünkről olyan intézkedések tétlenének, melyek az említett nemzetközi tárgyalások eredményeit reánk nézve kedvezőtlenül befolyásolhatnák. De el van határozva a kormány arra, hogy, ha minden reménye, hite és várakozása ellenére a most említett nemzetközi tárgyalások nem járnának a kellő és remélt eredménnyel, akkor egyoldaluan lesz kénytelen, bizonyos intézkedéseket tenni, olyan intézkedéseket, amelyek a külföldi hitelezők szerzett jogainak teljes épségben-tartása mellett átmenetileg a külföldi adósságok szolgáltatása címén lerovandó összegeket az ország ezidőszertinti teljesítőképességével és a mezőgazdaság kamatterhét

a mezőgazdasági cikkek áralakulásával a lehetőség szerint arányba hozzák. A komoly eredmény biztosítása érdekében tehát nem kívánunk semmi olyan intézkedést tenni, amely a külföldi hitelezők szerzett jogainak módosítását jelentené, mindaddig, amíg azok módosítása iránt a külföldi hitelezőkkel megegyezés létre nem jön. Tehát csak egy átmeneti intézkedést csinálnánk egyidejűleg, ha addig sikerül hitelezőinkkel az összes feltételek módosítása iránt megállapodnunk.

A belföldi kamatkérdés megoldását lehetőségig siettetni szándékozik a kormány, mert most már bekövetkezett az ideje, hogy ezekkel a kérdésekkel komolyan foglalkozzunk. Éppen ezért a pénzügyminiszter június hó 15-ére értekezletet hívott össze ebben a kérdésben.

*

Viharos taps és éljenzés fogadta a pénzügyminiszter nagyfotosszerű bejelentéseket tartalmazó beszédét, mely után hosszasan ünnepelték a minisztert.

Január hó elsejétől felére csökken a borfogyasztási adó.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az elmúlt héten ülést tartott Budapesten, Kosinszky Viktor elnöklésével.

Baross Endre dr. részletesen ismertette a borfogyasztási adó eltörlése érdekében folytatott akció eredményét. Beszámolt arról, hogy a borfogyasztási adó leszállítását a kormány és a képviselőház elfogadta, ezek szerint 1933 január 1-től ez az adó 50 százalékkal csökken. Hangsúlyozta, hogy szükséges volna az adónak már a szüret előtt való csökkentése s ezirányban meg kell keresni a kormányzatot. Az 50 százalékos csökkentést csak kezdetnek tekinti és a jövőben követelni kell az adó teljes eltörlését. Reisman Zoltán dr. kifejtette, hogy az egész borpárlat ügyének rendezése nincs biztosítva. A kormánynak erős nyomást kell gyakorolnia a szeszkartelre, mert azok a mostani borpárlat-rendeletet sem akarják tovább fenntartani, azzal érvelve, hogy sok borpárlat van raktáron. Heuduska Rezső szerint, ha a borpárlatrendeletet megszüntetik, szüretkor a borárak katasztrofálisan le fognak zuhanni. Polgár Lajos a bor beváltási árára vonatkozóan kifejtette, hogy ennek legnagyobb gátolója a szeszkartel. Sándor Endre elmondotta, hogy most tárgyalások folynak a szeszkartellel, mert a központi szeszfordéknak sok borpárlatuk van s így az átvételeket nem teljesítik.

Két kommunista szervezkedést leplezett le a rendőrség.

A budapesti főkapitányság politikai nyomozó főcsoportja Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettes irányításával, nagyszabású munkával egyszere két veszedelmes kommunista szervezkedést leplezett le és elfogta a szervezkedés tíz vezetőjét.

Nemrégiben ítélte el a bíróság a régebben leplezett vörös diákmozgalom résztvevőit és a politikai osztály már is rájött, hogy újabb hasonló mozgalom folyik. A detektívek elfogták Vértess József tizennyolc éves ipariskolai tanulót és Kővári Klein Andor tizennyolc éves gimnazistát, akik egy gazdag családból származó leánnyal, K. E. fiatalkorú gimnazistával együtt a középiskolai tanulók között a kommunizmus mellett agitáltak és felforgató eszméket hirdettek. A rendőrség kezére került még Kasztlai István tizenkilenc éves lakatos és Vass Antal tizenkilenc éves asztalos. Ezek a levették és iparostanoncok

között igyekeztek híveket toborozni a kommunista elvek számára. A lakásukon házkutatást tartottak és rengeteg rőpiratot találtak.

A rendőrségen beható nyomozó munka után sikerült leleplezni a diákszervezkedés fejét is, Fischl Ferenc huszonhárom éves gyakorló-tanár személyében. Fischl jó-módu vidéki szülők gyermeke. A magyar-német szakra készült. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után a Messter-utcai Fáy András-fiugimnáziumba osztották be gyakorlatra és egészen az utóbbi napokig ott dolgozott.

A detektívek, mikor már elegendő bizonyítékot szereztek ellene, előállították a főkapitányságra és házkutatást tartottak a lakásán. A házkutatás során különféle iratokat foglaltak le, köztük még egy terjedelmes szavalókórus-szöveget. A szöveg mentegeti azokat az amerikai négerket, akiket fehér nőkkel való erőszakoskodás miatt halálra ítélték. A rendőrség számára ez nem is volt meglepő, mert a magyarországi kommunisták érthetetlen okokból valamennyien védik és mentegetik az asszonyrabló bestiális négerket.

Fischl Ferenc elfogatásával egyidőben előállították a rendőrségre Hülmayer Rozália tizenkilenc éves diákleányt. Hülmayer Rozália szintén jó-módu vidéki családból származik. Annak ellenére, hogy már tizenkilenc éves, csak a gimnázium hatodik osztályába jár és közben gyakornok egy fogtechnikai laboratóriumban.

A budapestivel egyidőben egy vidéki diákszervezkedést is leleplezett a rendőrség. Nagykanizsán elfogták Stolzer Emil magántisztviselőt, Brand Sándor bankhivatalnokot, Politzer Imre és Stern István kereskedelmi iskolai hallgatókat. Ezek valamennyien tizenhét-huszt évesek. Politzer és Stern éppen érettségi előtt állottak. A rendőrség megállapítása szerint kommunista diákmozgalmat szerveztek.

Ugyaneznap rendőrkézre kerültek egy másik szervezkedés vezetői, Blau Lajos és Gattyán János, akik a szociáldemokrata szervezetekben bolsevista izű, úgynevezett vörös szakszervezeti agitációt folytattak és a kommunisták táborába akarták csábítani a munkásokat. Elfogták még Beke István, Kiss László és Kálnis Mihály vasmunkásokat, akik a vasmunkásság körében végeztek kommunista toborzást.

A „leszerelés” hirdető Szovjetországnak még a nőket is kiképzí katonai szolgálatra.

A kommunista orosz hadseregben női zászlóaljok vannak, melyekben az altisztek, sőt tisztok is nők. Képünk néhány nő-katonát mutat be.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A június hó 6-iki, hétfői ülésen a kereskedelmi tárca költségvetésének részletes vitája került sorra. Kenéz Béla kereskedelmi miniszter, az elhangzott felszólalásokra válaszolva, arra utalt, hogy az utépítésre, sajnos, pénz nincs, az utépítést azonban szükségmunka formájában igyekeznek lebonyolítani. A nagyszerűen bevált filléres gyors megszüntetéséről szó sincs. A kisipari hitelekkel kapcsolatban kijelentette, hogy azt az aránytalanságot, ami e téren a vidéki iparosság kárára mutatkozik, megszüntetni igyekszik. Meggyőződése szerint az Olaszországgal létesítendő új helyzet ösztönzést fog adni odairányuló kivitelünknek. A cseh-magyar kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban arra utalt a miniszter, hogy ha a csehek részéről felborítanak a már eddig is létrejött, de még nem szankcionált megállapodásokat, akkor a magyar kormány a gazdasági érdekek biztosítására szükséges eszközöket alkalmazni fogja.

A tárca költségvetését a miniszter beszéde után a Ház megszavazta.

A június hó 7-iki, keddi ülésen a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása került sorra. Temesváry Imre előadó ismertette a költségvetést és több fontos megállapítást tett. Így elmondotta, hogy a mezőgazdaság az elmúlt évben 200 millió pengős veszteséget szenvedett az exportnál az alacsonyabb árak miatt. A munkanélküliség másfél év alatt 55 és fél százalékkal emelkedett. A kamatkérdést belső és külső vonatkozásaiban rendezni kell.

A vita során Farkas Tibor tizenöttagú bizottság kiküldését kérte a hitelélet tanulmányozására. Eszterházy Mór gróf szerint a pénzügyminiszternek igen nagy érdemei vannak a költségvetés összeállítására körül. A külföldi hitelezőkkel kapcsolatban arra utalt, hogy nem lehet tőlünk rossz néven venni, hogy fizetési készségünket arányban tartjuk fizetési képességünkkel. A kormány intézkedéseit helyesli és ezért a költségvetést elfogadja. Koródi-Katonai János a trafikengedélyek revízióját kérte. Kun Béla a nagybankok és a kartelek gazdasági politikáját bírálta. Wolff Károly szerint a külföld felé ki kell nyilatkoztatni, hogy nem tudjuk adósságaink kamatait fizetni. A mostani pénzügyi gazdálkodásért nem vállalja a felelősséget. Lázár Miklós a borvidéki képviselők nevében a borfogyasztási adó eltörlését sürgette. Inkey Pál báró azt kívánta, hogy szállítsák le az ipari szeszyárak kontingensét nyolcvanezer hektoliterről ötvenezer hektoliterre, a fennmaradó mennyiséget pedig boesissá a mezőgazdaság rendelkezésére és mondják ki, hogy csak borból és gyümölcsből lehet szeszt főzni. Schandl Károly határozati javaslatot nyújtott be a borfogyasztási adónak 1933 január hó elsejétől kezdődő ötvenszázalékos csökkentéséről. Intézkedést kért a földteherrendezés és kamatkérdés dolgában. Szilágyi Lajos ugyancsak a földteherrendezést sürgette.

Ezután Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter mondotta el nagy nagyszavú beszédét, melyet lapunk más helyén közlünk.

A Ház a miniszter beszéde után általánosságban megszavazta a tárca költségvetését és elfogadta Schandl Károlynak a borfogyasztási adó ötvenszázalékos csökkentéséről szóló indítványát.

A június hó 8-iki, szerdai ülésen a pénzügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása került sorra. Pintér László megállapította, hogy a pénzügyminiszter csendben, de eredményesen végzi nehéz és hálátlan munkáját. Festetics Sándor gróf agályosnak tartja, hogy a parlamenten kívül tényezők szitják az elégtelenséget. Usetty Béla a trafikengedélyek felülvizsgálatát kérte. Meskó Zoltán szerint a kamatleszállítás nem segít, az adósság egy részét kellene elengedni. Dukai-Takács Géza a hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárvaik megsegítését kívánta. Zsilinszky Endre szerint vidéki kis zugbankok zsarolják a közönséget. Fáy István legsürgősebb feladatának tartja a kamatkérdés és a földteherrendezés megoldását. Téglássy Béla ugyancsak a földteherrendezés megoldására hívta fel a kormány figyelmét.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter válaszolt ezután a vita során elhangzott kijelentésekre és többek közt azt a nagyszavú megállapítást tette, hogy a kormány 1924. év óta részben közvetlen állampénzen, részben garanciák vállalásával és kedvezmények megadásával 1184 millió pengővel támogatta a mezőgazdaságot. A jövőben egyenes adóban az egész mező-

gazdaság fizetni fog 216 millió pengőt; a többi foglalkozási ág és a háztulajdon pedig 212 millió pengőn felül fizet. Nem lehet tehát szemrehányást tenni, hogy nem gondoskodtunk a legmesszebbmenően a föld terhének könnyítéséről. Érdekes volt az a megállapítás is, hogy mindössze 29 embernek van Magyarországon öt millió pengőnél nagyobb vagyona. A pénzügyminiszter a továbbiak során a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg az Országos Központi Hitelszövetkezetről. Végül kijelentette, hogy az árvízkárokat a vízimunkálatok megindításával igyekszik ellensúlyozni.

A miniszter beszéde után az 1932—33. évi állami költségvetés tárgyalása befejezést nyert.

A június hó 9-iki, csütörtöki ülésen áttértek az appropriációs (megajánlási) törvényjavaslat vitájára. Ángyán Béla szerint az ugynevezett hivatasos közgazdasági szakemberek tehetetlenek a mai helyzetben. Be kell rendezkednünk a legteljesebb önellátásra. Telepítési politikát kell folytatnunk; itt elsősorban a kötött birtokokra gondol. Okvetlenül rendezni kell a földteher kérdését, a kamatkérdést és fel kell függeszteni a végrehajtásokat. A törvényjavaslatot elfogadta. Turai Béla kijelentette, hogy azok, akik ma bársonyszékben ülnek, töviskoszorúkkal a fejükön dolgoznak és gondolkoznak. Gaal Gaston nincs bizalommal a miniszterelnök iránt kilenc havi kormányzása után. Olyan időben, amikor a nép korpát eszik és amikor vagytonos gazdák kétségbeesése már határtalan, nem lehet félrendszabályokkal dolgozni. Bethlen István gróf Debrecenben az adósságok arányosítása mellett foglalt állást és elment egy olyan kamatlábig, ameddig ő (Gaal Gaston) sohasem mert volna elmenni. Ezután a tőke visszaéléseiről beszélt és szövegét a tőke menekülését. Szükségnek tartja a fizetési eszközök szaporítását. Szerinte nem helytálló a pénzügyminiszternek az a kijelentése, hogy a földbirtok egyenes adóban ezután csak 25 milliót fizet. Az adók 50 százaléka a mezőgazdaság viseli. A devizakérdéssel foglalkozva, azt mondotta, hogy a vámpolitika terén adott kedvezmények a gyáriparosoknak milliós jövedelmeket biztosítanak. Hogy az állam kedvezményei a bankdirektorok és gyárigazgatók zsebébe vándoroljanak, amikor pedig a nép elszegényedik, ezt jogosnak nem ismerheti el. Végül sürgette a földteherrendezést.

Ezután Csizmadia András kigazda-képviselő azt hangoztatta, hogy okosan tenné a kormány, ha azokat a tőkéket kényszerítené vissza, melyek innen kimenekültek. Termés előtt alunk és most sorozatosan nevezik ki a zárgondnokokat, a türelmes gazda pedig tovább dolgozik, holott jól tudja, hogy munkája gyümölcsét nem élvezheti. A mai politikájukkal a pénzintézetek is le fogják rontani egzisztenciájukat. Kéri a kormányt, hogy ezen az állapoton a legsürgősebben, a nyári szünet előtt, segítsen. Ezután benyújtotta azt a határozati javaslatot, melyet alább közlünk. Tankovics János szerint a lisztforgalmi adótól el kellene tekinteni a kormányt, mert ennek csak a gazdák látják a kárát. Inkább vessenek ki átalányt a malmokra és vegyék el a részvénytársaságok tiszta hasznának felét. Végül arra kérte a kormányt, hogy a borfogyasztási adó csökkentését már október hó elsejével vezesse be. Berki Gyula azt hangsúlyozta, hogy a kamatcsökkentés terén szükség van kormányintézkedésre. A földteherrendezéssel kapcsolatban az a véleménye, hogy egyeztetendő nyugalmi időt kell adni a gazdáknak, hogy egyes lelkiismeretlen ügyvédek ki ne forgassák őket. Ezalatt az idő alatt a földteherrendezés kérdését véglegesen rendezni kell. A buzaár kérdésének megoldását a belső fogyasztás emelésével kell keresztülvinni. Munkaalkalmakat belső kölesön utján kell teremteni. A lisztforgalmi adó kérdését úgy kell rendezni, hogy rugalmasan állapítsák meg az adagolást, hogy a gazdákat és munkásokat sérelem ne érje és egyetlen fillért se kelljen nekik ezen a címen adóba fizetni. Végül felhívta a Ház figyelmét arra, hogy egyes vidékeken aratósértéjk jelenségei mutatkoznak. Ez ellen az egész párt nevében tiltakozik.

A június hó 10-iki, pénteki ülésen folytatták a megajánlási törvényjavaslat vitáját. Sztranyarszky Sándor volt belügyi államtitkár szerint a helyzet ma súlyosabb, mint Bethlen távozásakor. A túlméretezett, elavult állami és önkormányzati közigazgatást egyszerűsíteni kell. Meg kell oldani az évek óta húzódozó hitbizományi kérdést. Végül a kormánnyal szemben bizalmatlanságát fejezte ki. Pintér László is azt hangsúlyozta, hogy a mostani esztendő kritikusabb, mint az előző volt. Sándor Pál szerint mi jobb helyzetben vagyunk, mint az ipari államok. Gáger József a gyümölcsstermelők, szőlőbirtokosok és a kishirtokosok nehéz helyzetét tette szóvá. Pallavicini György ögróf azt hangsúlyozta, hogy a mai viszonyok között a Habsburg-restauráció megvalósítható, ami lehetőségeket nyújt arra, hogy

az elszakított részeket visszakapjuk. Futó bolond az, aki a szabadkirályválasztás útján látja a trónt betölthetőnek. *Ulain* Ferenc élesen bírálta a kormány politikáját. *Inkey Pál* báró nem lát semmi vigasztaló jelenséget a külpolitikában, egyik külföldi értekezlet a másikat követi cselekvések helyett. *Strausz* István arra utalt, hogy *Magyarország jogosult minden külföldi fizetést felfüggeszteni*. A dohánytermeléssel kapcsolatban az a kívánsága, hogy a termelést a mutatózó szükséglet mérvére szállítsák le. *Zsilinszky* Endre a kamatredukciót nem tartja elégségesnek, devalvációt sürget. Széleskörű telepítési akciót kíván a latifundiumok felhasználásával. *Szakács* Andor ugyancsak egy nagy telepítési politika életrekelését sürgette.

A június hó 11-iki, szombati ülésen folytatták a megajánlási törvényjavaslat vitáját. *Petrovics* Gyula új választójogi törvényt, házfelosztást és új választásokat követelt. *Friedrich* István szerint nem lehet ott rend, ahol a szegény falusi Tiborok ötvenfilléres napszámokkal húzzák az igát. A nyár egy-kettőre leperog és ősszel megint itt állunk ingyenlevelekkel, mint orvosszerrrel. Nem történt semmi a kartekek tulpáásainak megfékezésére sem. A törvényjavaslatot nem fogadja el. *Mesko* Zoltán örül annak, hogy a kormány az Egységespárt kiszgaldacsoportjának követelését elfogadta.

A vita befejezése után *Károlyi* Gyula gróf miniszterelnök állott fel szólásra.

A miniszterelnök beszéde.

— A kormány működésének iránytűjéről — mondotta többek közt — azt tekintette, hogy a *pengő értékállandóságát meg tudja óvni*. Tíz hónapon keresztül ezt sikerült elérni és biztosítani. A második feladat, melyet a kormány vállalt, az volt, hogy a *költségvetés egyensúlyba hozassék*. Ez is sikerült. Most a költségvetés letárgyalása után a legsürgősebb gazdasági kérdések megoldása kerül sorra. A kormány a *Csizmádia* András által benyújtott határozati javaslatot teljes egészében elfogadja. A földhözjutottak részére adandó nagymértékű könnyítéseket a 33-as országos bizottság már letárgyalta. A földteherrendezés kérdését legközelebb nagyszabású értekezlet vitatja meg. A gazdasági termények árának biztosítása vagy emelése a kormánynak elsőrendű kötelessége. Végül a titkos választójog megvalósításához a kormány a legteljesebb készséggel hozzájárul.

A miniszterelnök élénk helyesléssel és tüsszal fogadott beszéde után a Ház általánosságban és részleteiben is megszavazta a megajánlási törvényjavaslatot és az Egységespárt öt pontból álló határozati javaslatát.

A Kiszgaldapárt határozati javaslata.

Az Egységespárt *Pesthy* Pál elnöklésével június hó 9-én, pártértekezletet tartott.

Pesthy Pál elnök bejelentette a pártnak, hogy a földteherrendezés kérdéseinek és a kamatkérdéseknek megtárgyalása, valamint a kormány ezekben a kérdésekben való végső elhatározásának kialakulása a legközelebbi napokra várható. A miniszterelnökkel e kérdéseknek elvi részét tárgyalta és olyan értelemben állapodott meg vele, hogy a párt bizottságot küld ki ezeknek a kérdéseknek megvitatására. Ezután azt javasolta, hogy a párt a pártvezetőség tagjain kívül a következőket válassza meg a bizottság tagjaiként: *Kállay* Miklóst, *Marschall* Ferencet, *Biedermann* Imre bárót, *Temesváry* Imrét, *Csizmádia* Andrást, *Léday* Ernőt, *Urbán* Gáspár bárót, *Pestetich* Sándor grófot, *Schandl* Károlyt, *Zsindely* Ferencet, *Nemesny* Mihályt, *Krüger* Aladárt, *Herczeg* Bélát, *Tóth* Pált, *Iványi* Bélát és *Farkas* Elemért.

Hangsúlyozta még *Pesthy* Pál, hogy a bizottság ily módon való összeállítása mellett a bizottságban a párt minden rétege képviseltet kap, másrészt olyanok lesznek a bizottság tagjai, akik ezekkel a kérdésekkel akár gazda-, akár pénzügyi szempontból szakszerűen foglalkoznak.

A pártértekezlet hozzájárult az elnök javaslatához és egyhangú szavazással a javasolt értelemben választotta meg a bizottságot.

Pesthy Pál elnök bejelentette ezután, hogy *Csizmádia* András még a június hó 9-iki képviselőházi ülés folyamán határozati javaslatot terjeszt be, amely egyezik azokkal a pontokkal, amelyeket a párt agrárérdekekből megvalósítani kíván, de van benne politikai kérdés is. A miniszterelnök hozzájárult a határozati javaslathoz, s most kéri a pártot, hogy támogassa szavazatával ezt a javaslatot.

Beomlott áruház a londoni utcán.

Az épület beomlásának okát nem tudták megállapítani. Emberéletben kár nem esett, mert az éjszakai órákban történt a szerencsétlenség.

Mayer János azt hangsúlyozta, hogy a pártnak kiszgaldacsoportja az ő vezetésével a választások előtt és a választások után is külön csoportülésekben állandóan foglalkozott a falu népet érintő kérdésekkel. A határozati javaslat olyan kívánságokat foglal magában, amelyek a legjobban nyugtalanítják a közönséget s amelyekre az orvoslást meg kell találni. A kiszgaldaképviselők elég tanubizonyságot tettek arról, hogy a nemzet egyetemes érdekeinek minden érdekét alá tudnak vetni s nem egyszer népszerűségük rovására is hozzájárultak az ország egyetemes érdekében teendő intézkedésekhez. A határozati javaslat elfogadásának oka az volt, hogy ismételt meg-sürgessék az abban kért intézkedések megtételét, miután az ország és az agrárirtasadalom jóléte függ tőlük.

A határozati javaslat egyébként a következőképpen szól: Az a megdöbentő gazdasági leromlás, ami a mezőgazdasági népeiséget fojtogatja, halaszthatatlanná tette, hogy a kormány részéről megfelelő intézkedések tétessenek. Ezért utasítja a képviselőház a kormányt, hogy az általános közóhajnak és a képviselőház pártokra való tekintet nélkül megnyilvánult egyöntetű véleményének engedve, a lehető legrövidebb időn belül az egyetemes nemzetgazdasági érdekek figyelembevételével tegyen intézkedéseket:

1. A bel- és külföldi kamatnak a magyar föld teherbírásával arányos mérséklésére, különös figyelemmel a földműves és kisiparos egzisztenciákra.
2. A termény árának külkereskedelmi szerződések kötésével, vagy más módon megfelelő színvonalon való tartására.
3. Az eladósodott gazdák, kisiparosok és kiskereskedők kamat- és tőketartozásának rndezésére.
4. Nemzetgazdaságilag a fogyasztókra káros kartekek, visszaélések megszüntetésére.
5. A gazdasági kérdések megoldása után alkalmas időben a titkos választójog törvénybeiktatására.

A pártértekezlet a határozati javaslatot egyhangúan elfogadta s ezzel az ülés véget ért.

Csizmádia András a javaslatot a június hó 9-iki ülésen a Ház elé terjesztette.

Június hó 24-én lesz az alsólendvai választás.

Zala vármegye központi választmánya az alsólendvai választókerületben, melynek mandátuma *Csák* Károly halálával megüresedett, június 24-ére, péntekre tűzte ki az időközi választás napját. A kerületben három jelölt küzd a mandátumért: *Kresz* Károly dr. pártunkivüli, *Némethy* Vilmos dr. független kiszgaldapárti és *Neugebauer* Ferenc keresztény ellenzéki.

A 33-as bizottság ülése.

A 33-as országos bizottság június hó 11-én, szombaton, ülést tartott, melyen letárgyalták a *pénzüntézetek havi kimutatásának kötelező benyújtásáról*, továbbá a *földhözjutottak részére adott újabb kedvezményekről* szóló rendelettervezeteket. Ezután Egy Aurél ismertette a *mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges hitel előmozdítását célzó rendelkezések értelmezése tárgyában* kiadandó rendeletet. E szerint a terményvételi szerződésekben kikötött költségátalányt nem lehet a kamathoz hozzászámítható mellékszolgáltatásnak minősíteni, amennyiben egy métermázsa után az 50 fillért, nemteljesítés esetére a 25 fillért, illetve az ügyletkötés idejében előlegnyújtás nélkül kötött ügyletekben szokásos mértéket meg nem haladja.

Csongrádvármegye és a sövényházi utépités.

A sövényházi uradalom kisbérloinek helyzetére vonatkozó és lapunk március hó 13-iki és június hó 12-iki számaiban megjelent közleményeinkkel kapcsolatban a Baks-csongrádi utépitésre vonatkozólag hatósági részről a következő tájékoztató nyilatkozatot kaptuk:

„Téves volt a közleménynek az a beállítása, mintha a vármegye a baksi út irányát kikötötte volna s téves az is, hogy a vármegye nem tudott a baksiakkal a napszámra vonatkozólag megegyezni s ezért nem alkalmazott az utépitésnél baksi munkásokat. Ezzel szemben a tény az, hogy az utépitő hatóság az út építéséhez napszámokat a legközelebbi helyről, tehát Csanytelekről és Baksról alkalmazott.

Meg kell állapítani azt is, hogy a vármegye a szóbanforgó és a Pallavicini-féle uradalmat átszelő utakat nagy áldozattal és a legnehezebb körülmények között építette ki, ahhoz sikerült az államtól államsegélyt kieszközölni és ezt az utat előnyben részesítette más községekkel szemben és más szintén nagyfontosságú utakkal szemben. Sövényháza község kötelezettséget vállalt ugyan arra, hogy az utépités költségéhez egyharmadával hozzájárul, ennek a kötelezettségnek azonban nem tett eleget.”

Negyven gazdaifju tanulmányi kirándulása Tetétlenre.

A nagykörsői m. kir. téli gazdasági iskola igazgatósága június hó 5-én igen jól sikerült tanulmányi kirándulást rendezett Tetétlenre. A tanulmányuton 40 gazdaifju, az iskola tanítványai, vettek részt. A kirándulók előbb a tetétleni Árpád-emléknél hazafias ünnepélyt rendeztek, ahol Kopa László szerkesztő ünnepi beszédet mondott, utána Pál Béla igazgató az ifjúságot lankadatlan munkára, becsületes termelésre és igaz hazafiságra buzdította. Az ünnepély a Szózat elénekzésével ért véget. Az ünnepély után a kirándulók Váróczy Mihály Kalocsai Balázs-féle tetétleni hírneves bérgazdáját tanulmányozták. Váróczy Mihály, fáradtságot nem ismerve, a mozsaras tanya-környékét feltöltötte és ott halastavat létesített s az azelelti fátlán, kopár birtokot szépen berendezett birtokká tette.

Váróczy igen jól és praktikus megépített tehénistállója, szép tehenészete, modern sertésistállója és sertésenyésze, valamint magtermelő-telepe, ahol retek, saláta, uborka, takarmányrépa, különféle borsóvetőmagot termeszt, borsóvetőmag kísérleti telepe és végül a kiváló gondnal és a Növénytermelési Hivatal ellenőrzése mellett a nemes magyar buza országos elszaporítása végett termesztett „Székács 17-es” vetőmag buzája a gazdaifjuságnak nemcsak okulására szolgált, hanem megmutatta azt az utat is, melyen a tanuló ifjúságnak a jövőbeni boldogulása végett haladnia kell.

Bereivás János kiváló tetétleni gazdasága, inárcsi Farkas Ferenc hírneves szarvasmarhatenyésze, valamint Csira György kiváló gyakorlati gazdának és Patonay Eleknek az életből el-lesett szikes legelőt megjavításának igen eredményes munkái az iskola tanuló gazdaifjuságának igaz okulásra szolgáltak.

A tanulmányi kirándulást Csira György gazdaságában vídám vacsora és tanulságos megbeszélés fejezte be.

Hivatalos vetésjelentés.

A június hó 11-én közzétett hivatalos vetésjelentés megállapítása szerint a *repce* alacsony és ritka, már elvirágozott, de hiányosan kötött. Gyenge-közepes termés várható. A *buza* az esőkre javult ugyan, de legtöbb helyen alacsony és ritka. Kalásza rövid és hiányos, ezidőszereint általában közepesnél valamivel gyengébb termést ígér. A *rozsból* és *árpából* is a közepesnél valamivel jobb termésre van kilátás. Általában *zabból* a közepesnél valamivel jobb termést ígér. A *tengeri* a csapadék hatása alatt gyors fejlődésnek indult. A *burgonya* erőteljes fejlődést mutat. A *cukorrépa* és *takarmányrépa* szintén jól fejlődik. A *bab* szépen fejlődik, a *borsó* virágzik, a *káposzta* kiültetését befejezték és a palánták jól fejlődnek. A *komló* hajtásai szépek, a *köles* jól fejlődik, a *tatárka* kielégítően áll, a *círok* fejlődése közepes, a *kender* és *len* visszamaradt, de javulásnak indult, a *dohány* palántái megeredtek. A *löhre* és *lucerna* első kaszálását közepes eredménnyel nagybőrra betakarították. A *zabosbüköny* és *csalamadé* szépen fejlődik. A *rétek* anyaszénáját kaszálják. Az eredmény gyenge, közepes. A *legelő* jól zöldülnek és a kijáró állatoknak elég táplálékot nyújtanak. A *gyümölcsfák* közül a kajszin gyenge, helyenkint közepes termést ígér. Cseresznye és meggy közepes, részben gyenge hozamot ad, a szilva, alma és körte közepes termésre nyújt kilátást. A *szőlők* virágzása a hűvös időjárás miatt késik. A jég sok helyütt kisebb-nagyobb károkat okozott. A szőlőmoly, orrmányosbogár, a szőlőilonca, a szőlőszelvény okoz néhány helyen kisebb károkat. Szórányosan a peronospora is mutatkozik.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az új német kormány programja. Papen német birodalmi kancellár, a német mezőgazdasági tanács ülésén mondott beszédében, nagy vonalakban képet festett az új kormány célkitűzéseiről. Hangsúlyozta, hogy most az *állami vezetés alapvetően új irányáról* lesz szó. Az újonnan összeülő birodalmi gyűlésnek meg kell hoznia a határozatot többséget a keresztény nemzeti és szociális alapon való gazdasági újjászervezésre irányuló politika számára. Minden egészséges fejlődés alapja az erős és céltudatos agrárpolitika és az utolsó is oda kell adni, hogy fenntarítsák Németország belföldi és külföldi ellátásának alapját.

MacDonald angol miniszterelnök Párisban. MacDonald angol miniszterelnök június hó 11-én, délután Párisba érkezett, hogy a lausannei jóvátételi értekezlet előtt megbeszéléseket folytasson Herriot-val az új francia miniszterelnökkel. A tanácskozások anyaga felölelte a jóvátételi kérdést, a háborús adósságok ügyét, a leszerelés és a dumai államok kérdését, végül a tervbevetett világgazdasági értekezlet ügyét. A tárgyalások eredményéről hivatalosan azt jelentették, hogy *sikerült közös álláspontot jutni olyan kérdésekben, melyek lehetővé teszik, hogy a jóvátételi és leszerelési problémákat igazságosan és hatékonyan megvitassák.* A megbeszélés lehetővé teszi továbbá, hogy megerősítsék a nemzetek közötti bizalmat és hozzájáruljanak a népek közötti béke fenntartásához.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Országos szervezet létesül a gyümölcstermelés és értékesítés irányítására.

A gyümölcstermelés érdekében a főispánok és alispánok részvételével nagyfontosságú értekezlet volt június hó 8-án a belügyminisztérium tanácstermében. Az értekezleten az azt egybehívó Gyömörey György zalai főispán elnökölt, aki előadta, hogy az ország legkiválóbb agrártényezői egybehangzóan kívánják a kormány kertészeti és gyümölcstermelési programjának gyakorlati kivitele érdekében olyan szerveket, legyen az országos egyesület, vagy szövetség, életrehívását, amely hivatva volna közigazgatási támogatással a gyümölcstermelésben rejlő gazdasági erőt a termelők és az állam javára kifejleszteni és kiaknázni. Blaha Sándor a belügyminiszter nevében bejelentette, hogy a vármegyék és községek közigazgatását ebben a legmelegebben támogatni fogja. Hoyos Miksa gróf kamarai elnök felszólalásában igen nagy fontosságot tulajdonított az akciónak.

Tellmann Károly min. tanácsos, a földművelésügyi miniszter képviselőjében részletesen ismertette a gyümölcsstermelés és kertgazdaságok fejlesztése érdekében tett kormányintézkedéseket és a további programot. A felszólalások egyhanguan állapították meg, hogy *szükség van egy országos egyesület megalakítására.* Elhatározták, hogy az akciót minden vármegyében kezdeményezni fogják. Tervbe vették, hogy a gyümölcsstermelést vármegyei szabálrendeletek keretében is irányítani fogják a földművelésügyi minisztérium már kijelölt programjának megfelelően. A határozat végrehajtása céljából szűkebb bizottságot alakítottak és Kállay Miklós ny. államtitkárt kérték fel az országos egyesület elnöki tisztére. Kimondták végül, hogy a megalakításra váró egyesület gyümölcsértékesítő szövetkezetet fog életre hívni.

Nem lehet a gazdaságokat arra kényszeríteni, hogy csak helyi munkásokat alkalmazzanak.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben felhívja az összes vármegyék alispánjait, hogy sürgősen figyelmeztessék az alájuk rendelt közigazgatási hatóságokat, hogy a jövőben minden olyan erőszakos jogalappal nem bíró közbelépéstől és intézkedéstől tartózkodjanak, amellyel a gazdaságokat arra akarják kötelezni, hogy kizárólag helyi munkásokat alkalmazzanak az aratásnál és cséplésnél. A vidéki munkásokkal már megkötött aratási és cséplési szerződéseket sem szabad hatálytalanítani.

Kedvezményes vámok Németországban a magyar lovakra.

A magyar-német kereskedelmi szerződés alapján magyar ardenesi fajtájú lovak és ezek leszármazottai, amennyiben azokat Baranya, Sopron, Moson, Somogy, Vas és Tolna megyék valamelyikében tenyésztették, kedvezményes vámtételek mellett exportálhatók Németországba. A kedvezmény elnyerése végett azonban minden egyes lóra nézve az illetékes méntelep vezetője által kiállított „Bizonyítvány lóra” című igazolványt kell a fuvarokmányokhoz mellékelni, amelyből kitűnik, hogy az állat kizárólag az említett fajtaához tartozik.

Újabb behozatali korlátozásokat rendelt el a kormány.

A június hó 12-iki hivatalos lapban megjelent kormányrendelet tetemesen bővít az azoknak az áruknak körét, amelyek behozatalához külön engedélyre van szükség. Az új rendelkezés mindenekelőtt a textilgyártmányok majdnem egész körét, azonkívül a legtöbb készbőr-fajtát, egyes kaucsukárukat, a vas és fémek fegyvertárgyait és azokból készült készárukat, egyes gépfajtákat, végül a féműzősi cikkeknek eddig engedély nélkül behoztatott fajtáit, mint virágok, datolya, ananász, likőrök, pezsgő, kaviár, művirágok, diszmiáruk, grammofonok és hasonlókat öleli fel.

Állatkontingensünk Franciaországba.

A francia kormány Magyarország részére újabb 3100 darabos élőjuh beviteli kontingenst engedélyezett, amely mennyiség június végéig szállítandó ki. Miután a Mezőgazdasági Kivitel Intézetnél már korábban lényegesen magasabb mennyiség volt kivitelre bejelentve, a korábban kérelmezett mennyiségeknek csupán egy részére lesznek a kontingens-bizonyítványok kiállíthatók. — A francia kormány engedély adott arra is, hogy Magyarországról június végéig 650 darab vágólovat szállíthasson Franciaországba. A vágólovak szállításához szükséges kontingens-bizonyítványokat a Kivitel Intézet állítja ki.

Krüger Aladár dr. kormányfőtanácsos. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére Krüger Aladár dr. ügyvéd, országgyűlési képviselőt a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. A népszerű képviselő kitüntetését osztatlan örömet keltett tisztviselői és baráti körében.

Birtokosok, gazdák, bérlők

négy középiskolát végzett fiaikat adják a földművelésügyi minisztérium egyetlen közép-fokú gazdasági iskolájába: a **szarvasi m. kir. gazdasági tanintézetbe.** Elméleti és gyakorlati kiképzés, önálló gazdálkodásra tanítás, 500 kft. holdas tangazdaság. Testedzés, sport. Internátus. Önkéntesi jog. Tájékoztatót küld az Igazgatóság.

Tudok olyan imádságot...

Tudok olyan imádságot, amelyről sebb nincsen. Amikor azt imádkozom, rád tekint az Isten. Meghallgatja, amikor az imámban így kérem: Aki engem szeret, azt is áldd meg, ne csak engem.

Tudok olyan csökos mesét, hogy olyant még senki; Szerelemből ki tudom a szívem, lelkem tenni! A szívemre lelkemből van ez a pár szó írva: Kis lány, téged odalent is szeretlek a sirba!

Irta: ASZTALOS P. KÁLMÁN (Csanádpalota).

Huszonöt százalékkal csökkentette a kultuszminiszter a tankönyvek árát. Karafiáth Jenő dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelettel közzétette a rendelkezése és közvetlen vezetése alatt álló elemi és gazdasági népiskolák, polgári fiu- és leányiskolák, fiu- és leányközépiskolák, leánykollégiumi, tanító- és tanítónőképző intézetek, valamint a felső mezőgazdasági iskolák 1932—33. tanévi tankönyvjegyzékét. Közli a miniszter a rendeletben, hogy az elemiiskolai tankönyvek árát átlag 25 százaléki, a közép- és középfokú iskolai tankönyvek árát pedig átlag 20 százalékiig terjedő ármérsékléssel újból megállapította és kötelezte a tankönyvkiadók, hogy az engedélyezett lecsökkentett árakat feltüntető új árjegyzékeket készítsenek és azokat kibocsátás előtt láttamozás végett hozzá mutassák be. Csak a miniszter által láttamozott árjegyzékekben feltüntetett árak hitelesek. A miniszter elrendelte az új áraknak minden egyes könyvpéldányon nyomtatottan vagy bélyegzővel való feltüntetését is.

Sulyos szerencsétlenség a szegedi repülőtéren. Az elmúlt héten a szegedi repülőtéren egy felszállni készülő repülőgép légsavarája elütötte Molnár István 41 éves kiskundorozsmal lakost, akit a mentők életveszélyes állapotban eszméletlenül szállítottak a sebészeti klinikára. A rendőri és katonai bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenség okozója Molnár István volt, aki a polgári gépnek számára tiltott területen vasúllával a vállán haladt keresztül. Éppen ekkor haladt el Molnár mellett egy fel szállni készülő kétüléses könnyű sportgép mintegy két méter magasságban. A gép motorháza következtében hirtelen esni kezdett, Molnár vasúlláját elkapta a gép szárnya és magával rántotta Molnárt is, aki oly szerencsétlenül esett el, hogy a légcsavar alá került, amely fejbe vágta. A gép ennek következtében felfordult és összetört. A gépben ülő két pilótának semmi baja nem történt.

Magyar pásztorünnep lesz Kisújszálláson. A Kisújszálláson tervezett Országos magyar pásztorünnepet június 18-án és 19-én tartják meg. Tízennyolcadika kifejezetten a pásztorok napja, 19-én, amikor nagyobb ünnepek lesznek, vendégeket is szívesen látnak. Az ünnep nagyszabásúnak ígérkezik. A pásztorok ősi pásztorviselésben, a csikósok lóháton, a juhászok számárháton jelennek meg. Faragásokból kiállítás és vásár lesz, a pásztorok faragásait értékesíthetik is. A pásztorok közül a legjobbakat az Ebtényező Országos Egyesülete díjazza. További jelentkezéseket a „Pásztorünnep előkészítő bizottságához, Kisújszállás” kell intézni.

Robbanás a fűzesabonyi adóhivatalban. Fűzesabony községében a körzeti adóhivatal ajtaja előtt az elmúlt hét egyik éjszakáján vizes rongyba és olajos papírba csomagolt robbanóanyagot helyeztek el és azt gyújtószinór segítségével felrobbantották. Az éjszakai órákban senki sem tartózkodott a hivatalban, ezért sebesülés nem történt. Valószínű, hogy a robbantással a tisztviselőket akarták megfélemlíteni. A csendőrség a nyomozást folytatja.

Aranyérel és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizeleti inger, derékfájás, mellszurás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor minden-napi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Regényfolytatásunk mai számunkból anyagtorlódás miatt kimaradt.

Felhívás a „Vasárnap” régi számaint keresőkhöz!
Közlöm a *Vasárnap* barátaival, hogy akik szeretnék megismerni, vagy szükségük volna a *Vasárnap* valamely régebbi évfolyamára, azoknak szívesen bocsátom rendelkezésére a *Vasárnap* 1922 augusztustól 1932 januárig terjedő teljes évfolyamait az összeg megküldése ellenében. Kívánatra lappeldánsorozatokat is küldök. Mindennemű érdeklődésre, válaszbélyeg megküldése után készséggel állok rendelkezésre. Egyben tudatom *iff. Bakon Sándorral* (Náprádfa), hogy *Kuthy Elek: „Székelyek”* című irre-rendent drámáját rendelkezésére bocsátom az összeg (6 lappeldány, portó, csomagolás), 1.60 pengő megküldése ellenében. Cím: *Vörös Vince, Kisbicsérd, Baranya-megye.*

Pest vármegyében az aratás zavartalan rendje biztosítva van. Pest vármegye törvényhatóságának kisgyűlése az elmúlt héten ülést tartott. Szabóky Jenő országgyűlési képviselő a munkanélküli földmunkások helyzetéről szólott. *Preszly Elemér* főispán választott azonnal a felszólalására. Az arató munkások megkötötték a szerződéseiket — mondotta többek közt — és elhelyezkedésük biztosítva van. A vármegye területén tehát az aratás zavartalan rendje, biztonsága és az arató munkások kenyere biztosítva van.

Aki nem utazhat fürdőbe, egy oldó és levezető ásványviz ivókúrára használja az Igmándi kúrát otthon, amely minden évszakban jelentős sikerrel pótolja a költséges fürdőző kúrát.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Kertészetet akarok tanulni, pár éves gyakorlatom van, középiskolai végzettségem nincs. Hová forduljak? 2. Hol lehet gyógygyógyintézetet értékesíteni? (I. S., Felsőmocsolád.) — **Felelet:** 1. Tekintettel arra, hogy középiskolai végzettsége nincs, az „Erzsébet királyné” állami főiskolájához forduljon, Budapest, V. Visegrádi-utca 7. Legutolsó kérdése ügyében azt tanácsoljuk, hogy a tankönyvek árát fizessék meg és kérjenek részletfizetési kedvezményt; kamatot azonban ne fizessenek. Ha ebben az ügyben nehézség mutatkoznék, forduljanak ismét hozzánk.

Kérdés. Mennyi időre küldik a jutalomkönyvet a rejtvények megfejtőitől közlő szám megjelenése után? (A. L., Poroszló.) — Nymban a szám megjelenése után. A multban bizonyos késedelmek voltak e téren, melyeket azonban kiküszöböltünk.

K. I. Alap. Falusi gazdálkodó számára ilyen irányú szaklap nincs. A „Vasárnap” mezőgazdasági rovatával és ingyenes felülvizsgálattal a falusi gazdálkodó igényeit. Magas színvonalú mezőgazdasági szaklap a „Köztelek”; előfizetési ára: negyedévre 10 pengő; megjelenik hetenként egyszer; szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Kérdés. Össze gyűjtöttem 1000 darab Modiano cigarettapapír szelvényt, ad-e a gyár jutalmat érte? (Sz. L., Csánig.) **Felelet.**

Eladó méhrajok

Június 15-től július 15-ig szállítok rajokat 5 fillérért felelőnként. A szállításhoz szükséges ládát kölcsön adom és azok 5 nap után díjmentesen visszaküldendők. Betegség és élve megérkezését szavatosságot vállalok. Ugyancsak szállítok elsőrendű **PERGETETT AKÁCS- és VIRÁGMÉZET** kicsinyben és nagyban. Ára kilogrammonként 1 pengő. Cím: **TÓTH LAJOS** méhésze, **SOLT**, 470. szám., Pest-megye.

Hasznos tudni,

hogy **Schmidthauer**

természetes

Igmándi

**ásványvize a hatékony forrás-sóokban
Európa leggazdagabb keserűvize.**

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

— A Modiano S. D. szivarkapapírgyár részvénytársaságtól (Budapest, VII., Miksa-u. 4—6.) kapott felvilágosításunk szerint a gyár a multban valóban folytatott ilyen jutalmazási akciót két-három éve azonban beszüntette. Így tehát — sajnos — jutalmat már nem kaphat.

Kérdés. Mi volt a buza ára 1929 május hó 5-én? (1008-as száma előfizető.) — **Felelet.** Május hó 5-ike vasárnapra esett, ezen a napon nem volt tőzsdei árjegyzés. A május hó 6-iki tőzsdei árjegyzés a következő volt: *tiszavidéki buza* 77 kg-os 25.30—25.50, 78 kg-os 25.55—25.75, 79 kg-os 25.85—25.95, 80 kg-os 26.10—26.20; *felsőtiszai* 77 kg-os 24.95—25.15, 78 kg-os 25.20—25.40, 79 kg-os 25.50—25.65, 80 kg-os 25.75—25.85; *fejérmegyei, bácskai és dunántúli* 77 kg-os 24.65—24.85, 78 kg-os 24.90—25.15, 79 kg-os 25.20—25.35, 80 kg-os 25.35—25.50; *pestvidéki* 77 kg-os 24.65—24.85, 78 kg-os 24.90—25.15, 79 kg-os 25.20—25.35, 80 kg-os 25.35—25.50 pengő métermázsánként.

Kérdés. Kis ezüst vitézségi érem tulajdonosa vagyok. Eddig a földreform után juttatott jöledekből 25 százalékos kedvezményt kaptam, vajjon az új módosításnál megkapom-e? (Regölyi előfizető.) — **Felelet.** Ugyanolyan kedvezményekben fog ezután is részesülni, mint eddig. A kedvezmény feltételei nem változtak meg.

Kérdés. Van öt darab magról kelt sárgabarack fám, háromévesek; szükséges-e beoltani? Az idén volt rajtuk termés, de mind lepottyogott, vajjon miért? (B. M., Sárosd.) — **Felelet:** Várjon még egy esztendőig és az akkori termésről meg fogja állapítani, hogy szükséges-e a beoltás. Valószínűleg azért hullott le az idén a termés, mert a fa még gyenge fejlődési. Ha szükségesnek tartja, küldjön be a lehullott termésekből néhány darabot a Növényvédelmi Irodához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., Földművelésügyi minisztérium), ahol díjmentesen megvizsgálják és az eredményről önt értesítik. Az irodához irt leveléhez válaszbélyegyet mellékeljen.

V. A. Telkibánya. A szóbanforgó kívánság arra vonatkozik, hogy a honvédelmi miniszter hosszabbítsa meg a rokkantak felülvizsgálatára kitűzött határidőt. Nincs tudomásunk arról, hogy a miniszter ezt elrendelte volna. Egyébként ilyen ügyben tessék az ön lakóhelye szerint illetékes járási népgondozó ki-rendeltséghez fordulni. Második kérdése ügyében tessék figyelemmel elolvasni mai számunk vezércikkét, mely a földhöz-jutottak megsegítésére vonatkozó kormányrendeletet közli. A rendelet szerint a földhözjutottak folyó évi július hó 31-ig, az Országos Földhözjutottak Bizottságánál (Budapest, V., Klotild-utca 15.) kérhetik az ingatlan vételárának új megállapítását akkor, ha még nem fizették ki az ingatlan vételárát. Egyébként a hadirokkantakra nézve külön kedvezményeket tartalmaz a rendelet. Kimondja azt is, hogy azok számára, akik továbbra is törlesztőtörlesztőket kívánnak fizetni, a föld megváltási ára 1932 június hó elsejétől kezdve haldoként 1200 pengőnél magasabb nem lehet. Tessék a rendeletet gondosan áttanulmányozni.

11—21., 1932. Igen nagy fejlődést áruznak el ezek az íráskor a multtal szemben; szinte kétkedik az ember, hogy költőjük ugyanaz-e, akinek néhány versét még itt őrzí a szerkesztőség fiók. Egyébként legközelebb közlünk belőlük. — „Nyugat”: V., Vilmos császár-ut 43; „Napkelet”: VII., Rózsa-utca 23; „Új Idők”: VI., Andrassy-ut 12; „Élet”: I., Horthy Miklós-ut 15/c; a „Pandora” 1927. év óta nem jelenik meg. — V. F. címe: Baranyaszentlőrinc.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. J., közseghírő. Rejtvénye jó. — K. I., Kékkut. Közlünk belőlük. — N. L., Bagolósán. Jó, sor kerül rá. — N. T., Kékkut. Egy kis javítással megy. — V. K., Tiszasüly. Közlünk belőlük. — I. S., Felsőmocsolád. Rejtvényeiből közlünk.

Május végén.

Zöldre festette Isten az erdőt-mezőt,
A madarak dicsőre éneke hallik;
A gabonakalász telik és dúsan nő,
Felség előtt imára a földre hajlik.

Lágy szellő ringatja az üde szép zöldet,
A kis fürjecske örömmel fűgén szalad,
A nap áldásként sugározza a földet:
Földműves munkáján ime áldás fakad.

Az áldást várja mindenki reménnyel,
Amit a felséges művész ajándékoz,
Abban a legsodásb jószágát rejti el,
Vele a világ számára életet hoz.

A gabona mind jobban telik és érik,
A madarak lantja egyre tovább zeng,
A hűlőadás tán felszáll majd az égig:
Amikor a kezekben a kasza peng.

Irt: TAKÁCS Gábor (Tihany).

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó 30-án lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre . . . 2 P
félévre . . . 4 P
egész évre . . . 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a
KIADÓHIVATAL.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

esd agg Y

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

2. Szórejtvény.

egzisztencia I felsőtesten hordják

(Beküldte Domján Erzsébet Szamosbécéről.)

3. Szórejtvény.

Z fundamentum papi rang I
(-p)

(Beküldte Kardics Ernő Gógánfáról.)

4. Pontrejtvény.

Sz . m . r . a . s . ó . a . a . y . r . ó . a

(Beküldte Szarka, Mariska Mórchidáról.)

5. Szórejtvény.

az ÁR ÁR ÁR ÁR

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, a 28-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 22-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Haladó gazda. 2. Névrejtvény: Zoltán.
3. Szórejtvény: A munka nemesít. 4. Szórejtvény: Lóverseny.
5. Betűrejtvény: Kánikula. 6. Számrejtvény: Igazságot Magyarországnak.

Helyesen megfejtették: Szily Mariska, Niklai István, Kovács Bálint, ifj. Józsa Lajosné, Nyíbrat János, Baán János, Kiss István, Kereszturi Imre, Beke Ilonka, Tóth Ernő.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Józsa Lajosné (Tiszaderzs), Baán János (Répcevis) és Tóth Ernő (Pécsbagota).

A 23-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, június hó 19-én:

Állat- és kirakodóvásár: Békés, Makó, Szarvas, Turkeve.

Hétfőn, június hó 20-án:

Állat- és kirakodóvásár: Békéscsaba, Csőge, Hajduböszörmény, Jászapáti, Kóka, Magyarmecske, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentjános, Nagyvázsony, Ócsa, Rics, Szászvár, Szob, Tokaj, Tolnánémedi, Ujszász. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kadarkút, Nagyigmánd. — Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Kedden, június hó 21-én:

Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Békéscsaba, Nagyvázsony. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Patca.

Szerdán, június hó 22-én:

Állat- és kirakodóvásár: Veszprém, Békéscsaba, Dombóvár, Tiszakarád.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június 13-án.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza: tiszai 77 kg-os 11.95—12.10, 78-as 12.05—12.20, 79-es 12.20—12.40, 80-as 12.30—12.50; felsőtiszai, jászági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 11.90—12.10, 78-as 12—12.20, 79-es 12.15—12.35, 80-as 12.20—12.40; tiszavidéki különleges 80 kg-os buza 12.60—12.80. — Rozs: pestvidéki és egyéb 12.40—12.50. Zab: elsőrendű 17.20—17.70, másodrendű 16.50—17. Tengeri: tiszai 17—17.15. Korpá: 12.10—12.25. 8-as liszt: 15.75—16.25. Lenmag: elsőrendű 22.25—22.75, másodrendű 21.50—22. Tökmag: elsőrendű 30—32, másodrendű 28.50—30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor

az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Búza júniusra 12.88–12.90, októberre zárlat 11.75–11.80. Rozs júniusra 12.70, októberre 10.54–10.55. Tengeri júliusra 16.55, 1933 májusra 11.70–11.75 pengő métermázsánként.

A kásárpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) A bitorheretéseket állás az esőzések által lényegesen megjavult, azonban vidékek szerint a terméseredmény nagyon eltérő lesz. A beérkezett jelentések szerint helyenként kat holdaként 4–5 métermázsas termés hozam várható, helyenként pedig csak 150 kiló. Külföldről érdeklődés még alig mutatkozik. A csapadékos időjárás által a még vethető magvaknak, bár június közepe felé közeledünk, kielégítő keveslete volt, nevezetesen szudánfűgagnak, kölesfűgagnak, fűgagynak, tengerinek, pohánkáknak (hajdina), muharmagnak; tartórépamag iránt növekvő érdeklődés mutatkozik. A budapesti ár- és értéktörzs hivatals jegezei 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásán: vörös köles 17–19, köles egy 15–16, kék mák 90–92, csillagfűrt 15.50–16.00, muharmag 22–23 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, búzakorpa 12.50, konkordara 13, lenmagpogácsa 19, napraforgópogácsa 15.50, repcepogácsa 12.50, rozskorpa 12.50, rozskorpa 12.50, rozsoes 12, rozstakarmányliszt 15.50, szójabab-pogácsa liszt nagyban 24, tökmagpogácsa 21 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti szén, másodrendű új 7.80–8, harmadrendű csoomagolásra 4.50–7.75, lucernaszén 5–10, zöld buzatakmány 1.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaré szalma átlagárban 21–23, bélésszalma átlagárban 9 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.71–0.88, kivételesen 0.92 pengőig kilogrammonként, másodrendű 0.60–0.70, harmadrendű 0.50– pengő kilogrammonként élőszulban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.52–0.56, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.52–0.56, 1 1/2 éves tiszók 0.48–0.50, 1/2 éves tinók 0.48–0.50, fiatal, friss fejű tehén 0.73–0.83 pengő kilogrammonként élőszulban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kisfogas ürök, páronként 100 kilogramm, vagy ezen felül sulyban 44–50 fillér, prima hizott bárányok, páronként 75 és 80 kilogramm közötti sulyban 44–50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés után mázsálva, páronként 6 kilogramm sulylevonással.

Lövésár. Csikó 10, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 100–425, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 110–260, számár 40–70, alárendelt 26–190, vágó 22–140 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Közép ökor 40–46, gyenge 34, közép bika 50, gyenge 38, közép tehén 46, csontozni való 14 fillér kilogrammonként élőszulban.

Sertésvásár. Könnyű 88–102, közép 102–108, nehéz 108–112, keresztetett 116–118 fillér kilogrammonként élőszulban.

Gyapjú. Multkori jelentésünk óta az általános piaci helyzetben lényeges változás nem fordult elő. A legfinomabb minőségű merinó posztógyapjából az első két tételt 2.25–2.65 pengő áron most adták el. Az aukció július hó 7-én lesz, az érdeklődés úgy az eladók, mint pedig különösen a külföldi vevők részéről fokozatosan emelkedik iránta.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar, minden sulyban 0.30, tarka 45 kilogramm 0.40, nehezebb 0.45, borjubőr, rövid lábbal 0.60 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpese, stb. 120–240, fartsó, lapocka, puhahátszín 120–240, csontos oldalas, tarja szegye 100–160, szegye 80–120, gulyásnak való 60–140, nyelv 150–200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felszeletelt comb 240–300, sütni való 120–240, pörköltnek való 80–140 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juh-comb 160–200, gerinc, lapocka 140–180, pörköltnek való 80–120. Bárányhús: Hátulja 160–200, eleje 100–150 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 220–300, comb, tarja, lapocka 176–200, oldalas 120–170, füstölt karaj, lapocka, tarja, oldalas 150–280, olvasztani való szalonna 124–160, sózott kenyérszalonna 140–170, füstölt 140–200, hárj 136–180, tepertő zsíros 160–200, sertésszír 132–150 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok nyílt piacokon: Tyúk 200–380, csirke 100–275, ruca 225–250 fillér darabonként. Ludmáj 400–800 fillér kilogrammonként. Tojás: Teatojás 7–8, főző 6–7 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 100, gerinc 260, lapocka 100, egyéb 40–50, őzgerinc 400–500, comb 200–300, egyéb 40–50 fillér kilogrammonként. — Rák 10–80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 32, lefelőzött 12, aludt tej 100, tejszín 180–220, tejföl 100–180 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 320–360, 10 dkg-os csomagolásban 300–400, főzővaj 300–320, szedett vödök 280–300, tehéntúró 80–120, sovány tehéntúró 40–70, juhtúró 200–280, kevertúró 160–200, juhsajt 180–220, hazai ementáli sajt 260–360, hazai trappista 180–280 fillér kilogrammonként.

Liszt. A nyílt piacokon: Duplanullás finom tészta liszt 40–44, nul-

lász 40–44, kettős főző 38–40, négyes kenyérliszt 36–38 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzélék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 32–80, hántolt felebszó 46–80, aprószemű fehérbab 24–32, nagyszemű 44–100, színes 34–48, finom árpakása 70–100, durva 48–68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 18–26, petrezselyem 20–28, kevert zöldség 26–36, zeller 100–130, kalarábé 16–40, karfiol 160–240, fokhagyma zöldjével 40–80, fejeskáposzta 100, savanyított káposzta 28–36, kelkáposzta 30–150 fillér kilogrammonként, fejes saláta darabja 2–8, torma kilogrammja 60–180, új burgonya 84–90, őszi rózsburgonya 16–22, nyári 20–26, Ella 14–20, közönséges 12–14, kifli 24–32, tömör csiperkegomba 200–260, szegfűgomba 200–300, éti vargánya 200–300, tinógomba 260–300, szárított gomba 1400, feketeterék 16–40, hónaporsócsomója 4–16, jánosnapi retek csomója 4–24, ugorka kilogrammja 80–140, savanyított ugorka 100–140, vizes 60–80, kovászos 220–250, zöldséppaprika kicsi darabja 8–18, nagy 20–25, savanyított zöldséppaprika kilogrammja 100–140, zöldbab hüvelyes 400–600, zöldborsó hüvelyes 40–70, kifejtett 150–250, paradicsomkonzerv literje 80–100, spárga 18–120, paraj tisztított 14–26, gyökres 10–16, sóska 14–40, tök 70–120, gyalult 140–160 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 140–300, közönséges 90–130, cseresznye 40–160, erdei szamóca 1000, kerti nemesített eper 80–400, pószméte (egres) 35–80, szilvaiz 96–140, gyümölcsiz 140–320, keménybőjű dió 90–100, dióbél 280–360, mogyoró héjazott 360–480, mandula héjazott 440–660, mandula zöld 70–80 fillér kilogrammonként, citrom 6–10 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 320–360, félédes gulyás 280–320, rózsa paprika 240–280, erős 160–200, kereskedelmi 140–160, kék mák 110–140, pergetett méz 120–160, házi szappan 120–160, közönséges szappan 90–120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-kint Szegeden: Édesnemes paprika 1.10–1.50, félédes paprika 0.80–0.90, rózsa paprika 0.55–0.65, másodrendű rózsa paprika 0.40–0.50, harmadrendű rózsa paprika 0.25–0.30, csöves fűzérpaprika fűzérnként 1.50–2 pengő. — Kalocsán: Édesnemes paprika 1.10–1.40, rózsa paprika 0.50–0.60, másodrendű paprika 0.30–0.40, harmadrendű paprika 0.10–0.15, fűzérés csöves paprika fűzérnként 0.30–0.40 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac változatlan, de a kereslet még jobban lanyhult. Falusi áru hektoliterfokként 1.10 pengő, urasági tételek minőség szerint 1.20–1.40 pengő között mozognak.

Szesz és szesz italok. A szeszüzletben e héten a fogyasztási szeszben valamivel élénkebb volt az érdeklődés és az összes szesz kategóriák változatlan áron zárultak. A detailforgalomban denaturált szesz 5 barell vételnél 73 1/2 pengő, 1 barell vételnél 77 1/2 pengő, kelt el. Gyümölcspálinka: Törkölyben a forgalom e héten is gyér volt, az árak változatlanok. Szilvórium, nyári áru 3.60–3.70 pengő, kék áru 4.20–4.30 pengő, kelt el kisebb tételekben. Szepressz 2.80–3 pengő. Az árak 10.000 literfokként, ab termelés állomás, forgalmiadó nélkül értendő. Borpiac: A bor ávinálása szolgáló magasfokú borpiac alapára absz. hektoliterenként 220 pengő.

Papírc. A fenyőfapiac forgalma nagyon csendes. A fenyőfaárak változatlanok, csak a faragott fa ára csökkent 2 pengővel. — Tüzifában csak belföldi árban van kereslet. Száraz bükkhasáb 325–330, száraz gyertyánhasáb 260–270, eser és tölgy száraz hasáb 260–270, bükkdorong 250–260, gyertyándorong 240–250, eser, tölgydorong 235–245, akáchasáb 240–250, dorong 215–225, friss hántott fa 255–265 pengő budapesti paritásán, egyes vagónok vételnél, melléklettelékekkel együtt. Nagyobb eladásoknál, előleg nyújtásánál az árak megfelelően olcsóbbak. Lombfában alig jönnek létre üzletkötések.

Idegen pénznemek vétele és eladása ára 1932. évi június 18-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: angol font 21.05 (21.45); dollár 5.70 1/2 (5.73); holland forint 2.31 (2.32); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: eszék korona 17 (17.10); francia frank 22.30 (22.50); szerb dinár 10 (10.12); román lei 3.46 (3.56); lengyel zloty 61 (61.50); olasz lira 29.15 (29.45) fillér.

Színarany kilogrammja 5650–5680 pengő, Napoleon-arany darabja 34.20 (34.50) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYNE EMIL.
KIDAJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIDADÓ RT.
FELELŐS KIDADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengő részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —